

op, saa skulde Entreprenuerne ikke have Noget derimod, naar de fik samme Vilkaar; men jeg gaaer ikke ud paa at gjøre den allermindste Indskrænkning i Entreprenuerens Vilkaar; jeg under dem de samme Vilkaar saavel til det Ene som til det Andet. Man kommer i det Hele taget let, ved at stille sig paa Entreprenuerens Side, til at see Sagen meget skjævt. Entreprenuerne spørge ved en Sag af denne Natur ikke om: kan den absolut bestaa sig? men de spørge om: kan den blive et Formaal for vore Speculationer, kan den Omsætning, som vi have skude dermed, lykkes? Hvorledes de gjøre deres Omsætninger, hvordan de beregne, det kommer ikke os ved; vi give dem Stoffet til deres Omsætninger, og gjøre det for os saa nyttigt, som vi kunne, og bringe de Offere dertil, som ere nødvendige for at naae Maalet; men da siger jeg: hellere et stort Offer for en Jernbane, som har en større Betydning for Staten, end et mindre Offer for en Jernbane, som har en mindre Betydning for Staten, om der endogsaa er Udsigt til, at den ved Bevægelsen paa selve Banen kunde skaffe Entreprenuerne en større Fordeel; thi Entreprenuerens Fordeel ligger ikke saameget i Bevægelsen paa Banen som i Bevægelsen for Actierne. Det ærede Medlem fra Veile (Hjort), som talte sidst, meente, at den jydsk Jernbane vil skaffe Styrke til den slesvigsk Jernbane; men maatte erindre ikke det ærede Medlem, at den slesvigsk Jernbane er en privat Entreprise, og at Staten ikke har det allermindste Duse for at skaffe den nogen Fordeel, forsaavidt ikke Staten selv drager Fordeel deraf. Jeg har ikke Noget imod, at det er ønskeligt for Staten, at de Jernbaner, som ere anlagte for Statens Regning, komme til at bære sig; thi det er heldigt, at enhver Industrie, som udvikler sig, og altsaa ogsaa Jernbaneindustrien lykkes; men det kan ikke i mindste Maade være noget afgjørende Moment for os. Vi maae spørge, hvor skulde vi føre den Aare hen, som skal flyde gavnligt for Staten. Et æret Medlem har, som flere Andre, gjort opmærksom paa, at vi skulde hente vor Fregvents fra Rusland, der vil komme os tilgode over Gothenborg og Frederikshavn. Ja, jeg troer nu ikke let, at

man gaaer fra St. Pedersborg over Finland, Sverrig og Frederikshavn til Kjøbenhavn og Hamborg, og Alt, hvad man herom og i andre Henseender har sagt paa Prent. Alt dette er ganske godt at sige, det klinger meget godt i en Prospectus, som man sender ud, og især i de Lande, hvor man ikke veed, hvorledes det gaaer til, der vil det gaae; thi i den opstillede Prospectus, der staaer det fortrinligt, og jeg skal ikke svække det det Allermindste, men det bør ikke have nogen Indflydelse paa det, vi her beslutte. Det, vi her beslutte, maa nødvendigviis gaae ud paa at sige: hvor skal en jydsk Jernbane være, der med Rimelighed har den største Betydning for Staten, og hvor vi mindst hengive os til ganske simple particulære Formaal og Fordele. Jeg boer lykkeligviis slet ikke i nogen jydsk By, og kan derfor ikke have nogen Interessé for den ene By mere end den anden; jeg behøver ikke at sige det, alle Mennesker veed det. Der er bleven nævnt, at kun, naar Banen gif meget vestlig, kunde den være god, men læg vel Mærke til, at denne Indvending rammer aldeles ikke mig. — Jeg siger, ikke saa meget østlig og ikke saa meget vestlig; men jeg siger kun, gaae ikke østlig for den Grændse, hvor der, saaledes som Forholdene nu ere, ikke i en saa høi Grad savnes Transport- og Omsætningsmidler, som der savnes mere vestligt, og, naar man saa siger: i de vestlige Egne findes ikke nogen Udvikling, saa vil jeg spørge det ærede Medlem, som sagde dette, om der ikke i Egnen af Herning er Udvikling, om der ikke findes Stof der til en meget stor Udvikling, og jeg vil spørge det ærede Medlem, om der ikke ved Silkeborg og i Egnen der omkring findes Udvikling og gives Udsigt til Udvikling? En Jernbane, som befinder sig vestlig i Nærheden af Herning, den giver et langt større Middelt til Omsætning end nogensomhelst anden i Jylland (Nei!). Ja, det bliver altid mere og mere paa det individuelle Gebeet, det er umuligt Andet; men for mig staaer det saaledes, og, naar Finanzministeren siger, at vi maae see til, hvilken Indflydelse Jernbaner have, som gaae igjennem udyrkede Strækninger, paa Landeveiene, som gaae igjennem saadanne Strækninger, idet det har vlist sig, at